A°. 1839. | N°. 65.

DONDERDAG, DEN 15den AUGUSTUS.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

PUBLICATIE,

Waarbij aan den Bedienaar der Begrafenissen wordt toegekend de bevoegdheid om bij kort regt te procederen tot invordering der bij de Wet bepaalde Emolumenten.

IN NAAM DES KONINGS!

DE SCHOUT-BIJ-NACHT, GOUVERNEUR GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen SALUT! doet te weten.

Nademaal bij Publicatie van den 17 Junij 1835 (Gouvernements-Blad e. a., No. 9), geene voorziening is gedaan omtrent de wijze waarop de Bedienaar der Begrafenissen, de bij die verordening bepaalde Emolumenten zal invorderen, ingeval men in de voldoening dezer preferente vordering nalatig blijft.

ZOO IS HET, dat Wij den Kolonialen Raad gehoord, in deszelfs Vergadering van den 9den Augustus ll., hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Aan den Bedienaar der Begrafenissen wordt de bevoegdheid toegekend om bij kort regt, dat is, bij Sommatie, Renovatie en Executie te procederen tot invordering van de bij Publicatie van 17 Junij 1835, toegekende Emolumenten, van welke bevoegdheid hij echter geen gebruik zal mogen maken, dan *veertien* dagen na het overlijden van den persoon bij wiens ter aardebestelling hij zijne diensten heeft verleend.

Art. 2.

Ten einde van dit middel gebruik te kunnen maken, zal de Bedienaar der Begrafenissen eene declaratie van die Emolumenten opmaken, en na door den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand voor-gezien te zijn geteekend, die declaratie aan den Procureur Generaal ter hand stellen, dewelke als dan den Exploicteur zal autoriseren om het verleend kort regt uit te oefenen.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd, en in het Gouvernements-Blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd aan *Paramaribo*, den 12den Augustus 1839, het *Zes en Twintigste* Jaar van Zijner Majesteits regering.

J. C. RIJK.

Ter Ordonnantie van Zijne Excellentie,
De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gepubliceerd alhier aan *Paramaribo*, den 13den daaraanvolgende.
De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 12 Augustus 1839.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie* voor de na te meldene Slaven, als:

1°. A. V. SAELTZER, voor den Slaaf *Charles;* haar in eigendom toebehoorende.

2°. R. H. en P. J. VAN HALM qq. Boedel M. J. BOON, Wed. V. VAN HALM JR. ZN., voor den Slaaf *Jan;* aankomende gemelden Boedel.

3°. J. L. V. KARSSEBOOM qq. H. BIJLAART en Huisvrouw D. M. DE GRAAF, voor de Slavinnen *Simica* en *Silvia;* aankomende den Boedel Wed. G. A. D. DE GRAAF, geb. MEURS.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

Militaire Nalatenschappen.

De Administrateur van Financien, roept bij dezen op, de zich in der tijd aangemeld hebbende Crediteuren of hunne Erven of Regthebbenden, van de navolgende tot den staat van verevening gebragte Boedels van *MILITAIREN OFFICIEREN*, om ten zijnen burele te komen ontvangen de hun van die boedels competerende gelden *geheel* of *gedeeltelijk* en dus ponds pondsgewijze, volgens de daarvan opgemaakte en voor de daarbij belanghebbenden ter inzage gereed liggende repartitie-rekening, als:

Van den *Majoor Ingenieur* J. C. W. RHULE VAN LELIENSTERN.
» » *Kapitein* bij het Bataillon Jagers No. 27, DE SAUSIN.
» » *Eerste Luitenant* bij voornoemd Bataillon, J. J. DOCKX.
» » *Kapitein* bij hetzelve Bataillon, J. A. VAN KRUIJNE.
» » *Kapitein* bij hetzelve Bataillon, L. J. P. CARILLON.
» » *Tweede Luitenant* bij hetzelve Bataillon, F. NEUBORN.
» » *Chirurgijn* der 2de klasse, bij hetzelve Bataillon, C. PFLUG.

Paramaribo, den 13 Augustus 1839.
De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

Pronunutiatie van Dictums,

bij het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, op Zaturdag den 17 dezer, des Voormiddags ten *negen* uren, van de Boedels: CAREL WILLEM BOONEN, JURGEN FREDRIK SCHEFFER en WILHELM ANDREAS HELCUS.

Paramaribo, den 14 Augustus 1839.
De fungerende Secretaris van het Collegie voornoemd,
F. C. COBLIJN.

(31661) Op Vrijdag den 16den dezer, des namiddags om 4 ure, zullen fungerende CURATORS door den Vendumeester S. F. FLU, ten Sterfhuize van Mejufvr. ESTHER MACHIELSE Weduwe SAMUEL JACOB POLAK, in de *Heerenstraat*, doen verkoopen:

Derzelver *NALATENSCHAP*, bestaande in: MEUBELEN, LIJFKLEEDEREN, KOPERGOED en eene familie SLAVEN, met namen *Santje* en hare Dochters *Ama* en *Mietje*, en den Negerjongen *Hector*, Zoon van de Negerin *Ama*.

Mede ook de *INBOEDELS* van COBA van ROBLES DE MEDINA en den Heer JOHAN FREDRIK SCHWAAN, welke bestaan in LIJFKLEEDEREN en eenige andere GOEDEREN.

Paramaribo, den 7 Augustus 1839.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

Fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen op Vrijdag den 16den dezer, des namiddags om 4 ure, door den Vendumeester S. F. FLU, ten Sterfhuize van Mejufv. ESTHER MACHIELSE Weduwe S. J. POLAK, doen verkoopen.

De *GOEDEREN* gevonden in de volgende *desolate* Boedels, als: ELISABETH DOOD Wed. BRANDS, CHRISTINA van FOCKENS, HENRICH H. VOET, MERIE van VAN ENGELEN, Ik. HAIM MENDES QUIROS, JOHANNA SPAANSZWAARD en CAROLINA NEDERWOUD.

En vermits in die Boedels geene genoegzame Goederen zijn gevonden, zoo zullen de Crediteuren niet kunnen worden opgeroepen.

Paramaribo, den 10 Augustus 1839.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(31664) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 16den Augustus 1839, des voormiddags om *negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit welgemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven, met namen: *Judit*, *Calesta*, *Winst* en *Frederik*; aankomende JACOB CORONEL.

Paramaribo, den 10 Augustus 1839.
R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

SPEK
IN HALVE
EN KWART
TONNEN; —
VERKRIJGBAAR BIJ
A. VAN GELDER Hz.

WATERKANT:
naast den WelEdelen
Heer WITTERING. (31662)

, Aangebragt per het Schip *Nickerie Packet*, Kapt. C. HOFFKER, en te bekomen bij

C. R. BERNER & Co.

Extra fijn ZWART en BLAAUW LAKENSCHE ROKKEN, Mans en Jongens BUISJES.

ZWART-, BLAAUW-, GROEN-, ROOD-, GEEL-, BRUIN- en OLIJF LAKEN en PERUVIENNE. (31663)

(31648) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal *MORGEN* om *negen* uren verkoopen:

PROVISIEN en STUKGOEDEREN, WANE- en KOPIE PLANKEN, een *RIJPAARD* en een *CHAIS*.

Alsmede het bij vorige Couranten geadverteerd *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Saramaccastraat;* aankomende den Boedel M. J. BOON, Weduwe V. VAN HALM Jr. Zn.

Ignace Pleyel en de Engelschman.

Ieder, die Muzijk bemint en beoefent, en niet eerst sedert twintig jaren de wereld heeft betreden, zal zich met genoegen den tijd herinneren, toen hij de quartetten en duetten en de sonates voor het klavier van Pleyel leerde, speelde en beminde. Tegenwoordig is hij vergeten, het jongere muzikaalsche geslacht kent nog slechts zijn' naam, doch glimlacht, als het die hoort noemen. Intusschen leeft de man nog, en hij, die zoo vele verdiensten in de praktische muzijk had, is het wel waardig om eens weder in het geheugen terug geroepen te worden. De gelegenheid biedt zich daartoe van zelve aan. Een Engelschman, Faulkner, bezocht hem in Parijs in 1826, en deelt ons van zijnen omgang met hem zeer veel schoons mede. Pleyel is thans een eerwaardig grijsaard van ongeveer vier en zestig jaren, doch nog zeer levendig, met sneeuwwitte haren en donkere vurige doordringende oogen. De Engelschman zeide hem, met hoe veel voorliefde hij een' komponist leerde kennen, die hem in zijne jeugd zoo veel genoegen verschaft had, en de oude Ignace Pleyel nam deze aardigheid zeer wel op: *»Mais Monsieur! ma musique est ancienne à présent,"* zeide hij. Het gesprek kwam op Haynd. Toen fonkelden zijne oogen en hij geraakte in vuur. »Haydn" riep hij uit, » was de vader van ons allen (*notre papa*).

Hij en Mozart beheerschten den geheelen genius van hunnen leeftijd. Zij waren de laatste meesters, die gevoelden en anderen lieten gevoelen, dat het oogmerk der Muzijk niets anders is dan om het hart te roeren." Hij gaf toe, dat Beethoven een groot talent bezat, maar meende, dat hem dikwijls de oorspronkelijkheid ontbrak; dat hij die beide eerste meesters dikwerf nabootste en Mozart plunderde (?); dat door hem voornamelijk den grondslag gelegd was tot de tegenwoordige dolle wijze om zulke ingewikkelde terugstootende harmoniën daar te stellen, welke alle melodie en alle gevoel te grond doet gaan. »Een komponist denkt alles te hebben uitgeput, wanneer hij slechts iedere mogelijke *combinatie* van toonen voortbrengt en iederen denkbaren overgang uit den eenen toon in den anderen mededeelt." Van Händel sprak hij met den grootsten eerbied. Inzonderheid kwam hij altijd gaarne op Haynds bescheidenheid terug. Deze kon er nooit toegebragt worden om zich, ook slechts van verre, eene voorstelling zijner verdiensten te maken, zonder dat hij de lofspraak van overdrijving verdacht hield. In Parijs is tegenwoordig geen spoor meer van Quartet-Muzijk, verhaalde Pleyel verder, ieder wil bij het klavier of de harp *zingen*. De grootste vioolspelers hebben daarbij ook even zoo de school van Viotti opgegeven (welken Pleyel voor den grootsten meester op zijn instrument houdt), zij spelen *aria's* met *variatiën*, om den smaak van het Publiek te voldoen, dat reeds lang gewoon is *zwarigheden* en *voortreffelijkheid* voor hetzelfde te nemen.

Het gesprek viel op Haynds laatsten *Canon: Alt und schwach bin ich*, enz. »Ach, toen hij dit schreef, was ik tegenwoordig," riep Pleyel uit. »Hij verlangde een sneller tempo voor het finale uit te vinden en gaf zich vele moeite, om aan het klavier de Muze gunstig te stemmen. Op het laatst zeide hij, dat het hem onmogelijk was. *(Il ne pouvoit rien trouver).* De tijden zijn veranderd, zuchtte de goede oude Haynd; toen ik jong was kwamen de gedachten ongezocht. Nu moet ik dezelve zoeken, en wat nog erger is, ik zoek er te vergeefs naar!" Sedert twintig jaren heeft Pleyel niet meer geschreven. De Engelschman prees vooral het Quartet in *G mol.* »Ja, ik heb het ook aan Haynd opgedragen." was het antwoord. Op deze wijze keerde zijn gesprek altijd op dezen Veteraan terug. *laudatus ab laudato.* — Deze eerwaardige grijsaard brengt thans het grootste gedeelte van zijnen tijd op een Landhuis door. Hij is zeker zwak, maar ook verre na niet ziekelijk. Wij vertrouwen, dat menigen ouden Muzijkvriend de mededeeling dezer trekken niet ongevallig zal wezen.

Het Getal Vijf.

In China houdt men dit getal in groote achting. De Chinezen nemen vijf Elementen aan. Water, Vuur, Hout, Metaal en Aarde; vijf verwantschappen onder de menschen: Vorst en Minister, Vader en Zoon, oudste en jongste Broeder, Man en Vrouw, Vrienden; vijf deugden: Barmhartigheid, Regtvaardigheid, Zedigheid, de Kennis en de Waarheid; vijf trappen van den Adel; vijf afdeelingen van het Kompas: Oost, Zuid, West, Noord en Middelpunt; vijf soorten van smaak: Zuur, Zoet, Bitter, Scherp, Zout; vijf kleuren: Hemelsblaauw; Geel, Vleeschkleur, Wit, Zwart; vijf ingewanden van den mensch: Lever, Hart, Long, Nieren en Maag; vijf zintuigen: Ooren, Oogen, Mond, Neus en Wenkbraauwen. Er is een luimig gesprek tusschen deze zintuigen door eenen Chineschen Schrijver: de mond beklaagt zich over den neus, dat hij te zeer in zijne nabijheid en boven hem staat; de neus verdedigt zijn regt daardoor, dat wanneer hij niet daar ware, de mond allerlei vuiligheid zou kunnen eten; neus bezwaart zich dat de oogen boven hem staan; de oogen antwoorden, dat zij zonder hen de neus door aanstooten tegen niet geziene voorwerpen zou kunnen breken. — Uit Plutarchus ziet men, dat de oude Grieken ook vijf als een geheimzinnig getal beschouwden.

Hetgene de vijf deugden der Chinezen betreft, zoo zegt toch Davis in een onlangs in Europa, aangekomen brief.

»Reist men in hun land, dan komt men bijna van honger om, dat is hunne barmhartigheid. Schenk men hun het geringste vertrouwen, dan wordt men bedrogen, dat is hunne regtvaardigheid. Wandelt men langs hunne straten, dan komt men niet zonder beschimping weg, en wordt men daarover onvergenoegd, dan wordt men somtijds met harde bamboes begroet, dat is hunne hoffelijkheid. China ligt in het midden der vier zeeën, zeggen de geleerden, dat is hunne kunde; en van den Keizer tot den Boer zijn zij alle en ieder afzonderlijk leugenaars; dat is hunne geroemde waarheidsliefde.

Zonderling Recept.

De bekende Kircher, een Geleerde uit de zeventiende eeuw, heeft in zijne schriften het volgende *Recept*, om slangen te doen geboren worden, nagelaten: »Neem," zegt hij, »eenige slangen van eene soort naar willekeur, rooster die, snijdt die in kleine stukken en zaai deze stukjes in eenen olieachtigen (vettigen) grond. Bespreng dezelve vervolgens dagelijks met een weinig water uit eenen pot, waarbij men in acht moet nemen, dat het land aan de voorjaars-zonnestralen zij blootgesteld. Binnen acht dagen zal men de aarde als bestrooid zien met kleine wormpjes, welke, wanneer zij met melk die met water verdund is, gevoed worden, langzamerhand in grootte zullen toenemen, tot zij de gedaante van volwassene slangen zullen hebben aangenomen. Ik heb dit geleerd," voegt hij er zeer *naif* bij, »toen ik eens op een land het doode ligchaam eener slang vond, hetwelk met wormen bedekt was, van welke eenige nog zeer klein, andere grooter waren en nog anderen reeds de gedaante van slangen hadden verkregen. Nog wondervoller was het op te merken, hoe onder deze kleine slangen en als het ware met dezelve vermengd, zekere vliegen voorkwamen, welke mij toescheen ontstaan te zijn uit deze zelfstandigheid, welke tot voedsel aan de slangetjes verstrekte."

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip Phoenix, Kapt. C. Smitt. — Adres bij J. Gisius. — Sluit 25 Augustus.

Het Nederlandsch Kofschip Hillegonda Ida, Kapt. H. A. Hendriks. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 15 Augustus.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Sophia Maria, Kapt. A. J. Andresen. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 20 Augustus.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip Astrea, Kapt. J. A. de Lang. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 25 Augustus.

Het gekoperd Tweedeks Barkschip Dina Maria, Kapt. H. C. Wriburg. — Adres bij C. J. Leijsner. — Sluit 25 Augustus.

Naar Rotterdam.

Het Nederlandsch Schip het Vertrouwen, Kapt. R. C. Pinksterboer. — Adres bij J. S. Samson.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.